

Motion till riksdagen 2024/25:1134

av **Christian Carlsson (KD)**

Statligt ansvar för sjukvården

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att låta staten ta ansvar för sjukvården och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sverige bör avskaffa regionernas ansvar för sjukvården och låta staten ta över ansvaret och finansieringen. Den medicinska och tekniska utvecklingen har sprungit ifrån dagens modell med 21 självstyrande regioner, och den som blir sjuk möts inte alltid av en jämlik vård.

Chansen att i ett tidigt skede upptäcka svåra cancerdiagnoser när någons pappa har drabbats eller att få komma i kontakt med barn- och ungdomspsykiatri när någon mår dåligt, skiljer sig kraftigt åt beroende på var i landet du bor. Det är varken rimligt eller rättvist.

Svensk sjukvård är bra när man väl kommer i kontakt med den, men vi har för långa värdköer, för svag primärvård och för dålig produktivitet. Danmark drogs tidigare med liknande problem som de svenska, men för drygt 15 år sedan inleddes ett omfattande reformarbete. I en stor strukturreform som genomfördes år 2007 skar Danmark ned antalet regioner från 13 till 5 och antalet kommuner från 271 till 98. Man tog bort regionernas beskattningsrätt och staten står nu för ekonomisk styrning och kvalitetskrav. Kommunerna får också vara med och till viss del bekosta sjukhusvården tillsammans med staten. Om en kommuns medborgare blir inlagd på ett regionalt sjukhus så måste kommunen stå för en del av den räkningen. Det skapar incitament för kommunen att arbeta förebyggande.

I vårt grannland tillämpas dessutom en vårdgaranti om 30 dagar per steg från att patienten fått en diagnos jämfört med Sveriges 90 dagar. Om den första vårdinstansen inte klarar av att hjälpa patienten inom den tidsramen kan patienten gå vidare till en annan aktör. Man har som patient rätt att då gå till en privat vårdgivare eller ett annat sjukhus, men då måste den första vårdinstansen betala för det. Regionerna får dessutom

mer i statsbidrag ju mer vård de kan leverera, vilket har ökat produktiviteten och hjälpt till att korta väntetiderna.

En nationell vårdförmedling som synliggör var vårdkapacitet finns i landet och som gör det enklare för en patient att söka vård över regiongränserna, i kombination med en förstärkt vårdgaranti och statligt ansvar för vården, skulle göra att vi på ett bättre sätt kan dra nytta av sjukvårdens samlade resurser och säkerställa att fler människor får vård i tid. När vi går mot en alltmer högspecialiserad vård och en revolution när det kommer till läkemedel, precisionsmedicin och allt vad vården kan utföra, då är det dags att ta steget fullt ut. Sverige behöver en färdplan för att avskaffa den direktvalda politiska styrningen av regionerna och att avskaffa regionernas beskattningsrätt. Vi behöver minska antalet regioner till sex stycken som är professionsstyrda och låta staten ta ansvar för finansiering och styrning av svensk sjukvård.

Christian Carlsson (KD)